

MAZOWIECKI PROGRAM EDUKACJI KULTURALNEJ

MAZOWIECKI INSTYTUT KULT^{TU}RY

Wstęp

Drodzy Państwo!

Oddajemy w Państwa ręce kolejną publikację, tym razem podsumowującą działania prowadzone w ramach Mazowieckiego Programu Edukacji Kulturalnej w 2019 roku.

Nasz program jest wyjątkowy z kilku powodów:

- po pierwsze, jesteśmy pierwszym i jak dotąd jedynym programem prowadzonym w skali województwa;
- po drugie, naszym nadrzędnym celem jest wspieranie nie tyle działań artystycznych co działań twórczych, które angażują mieszkanki i mieszkańców, budują poczucie wspólnoty oraz są narzędziem rozwoju społecznego;
- po trzecie, najistotniejsi są dla nas ludzie, ich umiejętności, doświadczenia, potencjały i twórcze relacje, które tworzą z innymi. Dlatego też nie kształtujemy programu odgórnie, ale współtworzymy go z osobami, którym jest dedykowany.

2

Więcej o teoretycznych podstawach funkcjonowania naszego programu można przeczytać w tekście „Rozwój, kryzys i wspólnota, czyli o praktycznej realizacji Mazowieckiego Programu Edukacji Kulturalnej”, który napisałyśmy wraz z dr Mają Dobiasz-Krysiak. Ukazał się on w czasopiśmie naukowym „Kultura Współczesna”, w wydaniu poświęconemu zwrotowi edukacyjnemu w kulturze nr 2(105)/2019, wyd. Narodowe Centrum Kultury.

Wiemy, że edukacja kulturalna jest procesem, który zależy przede wszystkim od zaangażowania i kompetencji zajmujących się nim osób. Chcemy więc doceniać pracę lokalnych animatorów i animatorek, wydobywać ich potencjał, prezentować narzędzia i dobre praktyki, zapraszać do wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się.

Intensywnie działamy w subregionach (w 2019 roku zakończyliśmy działania w subregionie radomskim, a rozpoczęliśmy – w ostrołęckim):

- organizujemy objazdy studyjne „Z wizytą u siebie”, w ramach których podróżujemy po wybranym subregionie wraz z działającymi lokalnie osobami;
- przyznajemy Nagrody za Społeczne Działania Twórcze;

- promujemy animatorów i animatorki w naszym facebookowym cyklu Animator Tygodnia;
- informujemy o prowadzonych przez nich inicjatywach (i cieszymy się, że często są one wynikiem współpracy nawiązanej dzięki naszemu programowi);
- wspieramy osoby związane z Mazowieckim Programem Edukacji Kulturalnej w kontaktach z administracją samorządową;
- pomagamy podnosić kompetencje przez udział w organizowanych przez nas warsztatach.

W ubiegłym roku zorganizowaliśmy pierwszą edycję konkursu ALTERGRANT, w którym nagradzamy przedsiębiorczych animatorów i animatorki – osoby, które potrafią działać niezależnie od środków publicznych, opierając się na współpracy międzysektorowej i alternatywnych źródłach finansowania. Konkurs ten skierowany jest do wszystkich osób prowadzących działania w obszarze kultury na terenie województwa mazowieckiego.

W 2020 roku będziemy kontynuować większość prowadzonych dotychczas działań. Ponadto ruszamy z nowymi pomysłami:

- otwieramy Letnią Akademię MPEK-u, do której zaprosimy animatorów i animatorki z województwa mazowieckiego, chcących podnieść swoje kompetencje, zwłaszcza w zakresie autoprezentacji, komunikacji i korzystania z nowoczesnych narzędzi cyfrowych;
- ruszamy z programem Rezydencji Animacyjnych, który wesprze aktywnych sołtysów i sołtyski w prowadzeniu działań kulturalnych na rzecz lokalnej społeczności.

Zapraszamy do śledzenia naszego fanpage'a i strony internetowej:

www.mazowieckieobserwatorium.pl/mpek.

Bądźcie z nami!

dr Anna Świętochowska
Pełnomocniczka ds. Mazowieckiego
Programu Edukacji Kulturalnej

Mazowiecki Program Edukacji Kulturalnej jest finansowany ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego, a jego głównym operatorem jest Mazowiecki Instytut Kultury.

**Objazdy studyjne
„Z wizytą u siebie”**

W 2019 roku zrealizowaliśmy objazdy studyjne w dwóch subregionach: radomskim i ostrołęckim.

Objazdy studyjne „Z wizytą u siebie” to jeden z filarów Mazowieckiego Programu Edukacji Kulturalnej. Wraz z grupą 20 animatorek i animatorów z subregionu wyruszamy w weekendową podróż, podczas której oprowadzają nas oni po swoich miejscowościach i pokazują ciekawe inicjatywy społeczno-kulturalne w okolicy. Objazd to okazja do nawiązania znajomości, wzmocnienia tych już istniejących, a także wydobycia lokalnych potencjałów oraz docenienia pracy osób i organizacji w terenie.

**Objazd wiosenny
po subregionie
radomskim**

Wiosną 2019 roku wyruszyliśmy w drugi objazd po subregionie radomskim. Rozpoczęliśmy go Majówką we Dworze w Rzucowie – imprezą środowiskową zaplanowaną i przygotowaną przez laureatów i laureatki Nagrody za Społeczne Działania Twórcze z 2018 roku.

W niezwyklej scenerii dworu podsumowaliśmy dotychczasowe osiągnięcia Mazowieckiego Programu Edukacji Kulturalnej i konsultowaliśmy nasze dalsze plany. W spotkaniu wzięli udział m.in.: animatorzy i animatorki związane z Programem, lokalni twórcy i twórczynie, przedstawiciele i przedstawicielki Mazowieckiego Instytutu Kultury, lokalnych samorządów i instytucji kultury, a także sympatycy i sympatyczki MPEK-u oraz osoby wspierające naszych laureatów i laureatki.

W sobotę i niedzielę 18 i 19 maja podróżowaliśmy po subregionie i odwiedziliśmy:

- Iłżę, a tam Malinowy Chruśniak, iłżecki zamek i Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną;
- wieś Podkońce, gdzie gościły nas osoby zaangażowane w tworzenie świetlicy wiejskiej;
- Lipsko, w którym poznaliśmy uczestników oddolnej inicjatywy Lipsko Śpiewa oraz gościliśmy w Twoim Radiu Lipsko;
- Sycynę, gdzie wzięliśmy udział w potańcówce w świetlicy wiejskiej;
- Garbatkę-Letnisko, gdzie odwiedziliśmy Zespół Szkół Drzewnych i wyruszyliśmy w podróż po historii przedwojennego letniska;
- Pionki, gdzie wzięliśmy udział w próbie spektaklu Teatru Pralnia ze Środowiskowego Domu Samopomocy oraz podglądaliśmy przygotowania do spektaklu Gloria Victis, granego przez młodzież w siedzibie przedwojennego kasyna – obecnie centrum aktywności lokalnej.

1

2

8

3

4

- 1 Garbatka-Letnisko
- 2 Pionki
- 3 Lipsko
- 4 Iłża

- 5 Podkońce
- 6 Rzeców
- 7 Pionki
- 8 Garbatka-Letnisko

5

6

7

9

8

A blue-tinted photograph of three young men in a workshop-like setting. The man in the center is looking at the camera while holding a large, dark-colored accordion. To his left, another man is partially visible, playing a violin. To the right, a third man is looking off to the side, holding a large, round, light-colored drum. The background shows wooden frames and a brick wall. The text 'Objazd jesienny po subregionie ostrołęckim' is overlaid in white, bold, sans-serif font in the center of the image.

**Objazd jesienny
po subregionie
ostrołęckim**

W październiku ruszyliśmy z działaniami w subregionie ostrołęckim – zorganizowaliśmy objazd, który rozpoczął się 25 października 2019 roku imprezą w siedzibie partnera Programu, Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrołęce. Obok prezentacji MPEK-u, sieciowania i kurpiowskiego muzykowania, punktem kulminacyjnym było wręczenie Nagrody ALTERGRANT, przyznawanej przedsiębiorczym animatorom i animatorkom za współpracę międzysektorową w finansowaniu kultury.

W sobotę i w niedzielę wyruszyliśmy w trasę i odwiedziliśmy:

- Przasnysz, gdzie wzięliśmy udział w warsztatach Pracowni Batiku MAMUT;
- Jednorzec, po którym oprowadziło nas Stowarzyszenie „Przyjaciele Ziemi Jednorzeckiej”;
- Chorzele, gdzie poznaliśmy prospołeczne działania Towarzystwa Przyjaciół Chorzel;
- wieś Bandysie, gdzie śpiewaliśmy z zespołem Bandysionki i grupą Kontynuatorki Tradycji oraz tańczyliśmy do muzyki Sobotniego Grania i Kapeli Miód na Serce;
- Ostrów Mazowiecką, gdzie słuchaliśmy o działalności Jatek i domu kultury oraz wzięliśmy udział w grze miejskiej i śniadaniu sąsiedzkim w ogrodzie społecznym „Skwerek Obfitości”;
- Maków Mazowiecki, gdzie poznaliśmy inicjatywy młodzieżowego domu kultury oraz Centrum Dialogu Kulturowego „Dom Wesołka”.

1

2

12

3

4

5

13

6

- 1 Maków
- 2 Chorzele
- 3 Bandysie
- 4 Ostrów Mazowiecka
- 5 Przasnysz
- 6 Jednorożec

skiej w Ostrołęce

ALTERGRANT

Elek... 12 00
22... 42 00; fax (22...
... www.m...

ECKI
TUT
UR

ALTERGART

MAZOWIECKI
PROGRAM
EDUKACJI
KULTURALNEJ

FINANSOWANY PRZEZ

2015-2020

624 700
00, węgry

W Mazowieckim Programie Edukacji Kulturalnej najistotniejsi są dla nas ludzie – ich umiejętności, doświadczenia, potencjały i twórcze relacje, które tworzą z innymi. Wiemy, że działania animatorów i animatorek to ogromny wkład w rozwój podmiotowości i wspólnotowości, w rozbudzanie twórczości i innowacyjności, a przede wszystkim – w kształtowanie umiejętności współpracy. Ta systematyczna i codzienna – nie tylko „projektowa” i „eventowa” – praca zasługuje na szczególne docenienie.

Postanowiliśmy w związku z tym wyróżnić, nagrodzić i pokazać tych, którzy potrafią działać konsekwentnie i niezależnie od przyznanych środków publicznych. Chcemy wyróżniać ich za szukanie rozwiązań, które gwarantują ciągłość inicjatyw: nawiązywanie współpracy międzysektorowej i korzystanie z alternatywnych źródeł finansowania.

Stąd nasz pomysł na konkurs ALTERGRANT.

Do konkursu mogą zgłaszać się osoby, organizacje lub instytucje reprezentujące zarówno sektor publiczny, społeczny, jak i prywatny, prowadzące działania z obszaru edukacji kulturalnej. Mając na względzie nadrzędny cel Programu, kapituła konkursowa wyłania laureatów na podstawie pięciu kryteriów oceny:

16

- oryginalność koncepcji i sposób realizacji działań;
- ciągłość oraz konsekwencja w prowadzeniu działań;
- sposób pozyskiwania środków;
- budowanie relacji z partnerami;
- sposób angażowania lokalnej społeczności.

W pilotażowej edycji konkursu w roku 2019 laureatkami i laureatami zostali:

- **Emilia Frydrych** – nagroda za tworzenie nowych przestrzeni kulturotwórczych;
- **Michał Wiśnicki** – nagroda za konsekwentną i efektywną współpracę międzysektorową;
- **Mariola Kruk** – nagroda za przekraczanie granic w pozyskiwaniu środków;
- **Mateusz Kielczyński** ze Stowarzyszenia Droga Mleczna – wyróżnienie za profesjonalizm i strategiczne podejście do nawiązywania relacji z biznesem.

Różnorodność zgłoszonych inicjatyw sprawiła, że w kolejnej edycji w 2020 roku postanowiliśmy wprowadzić dwie kategorie konkursowe:

- Zdolność pozyskiwania środków poza sektorem publicznym, przez którą rozumiemy trwałą współpracę z biznesem, mecenasami, sponsorami, inwestorami, umiejętność zarabiania na własnych kompetencjach (np. w postaci sprzedaży usług i dzieł powstających w ramach działalności);
- Łączenie działalności gospodarczej z działalnością kulturalną na rzecz lokalnej społeczności, przez co rozumiemy zarówno prowadzenie działalności gospodarczej w obszarze szeroko rozumianej kultury i edukacji kulturalnej oraz łączenie jej z działalnością animacyjną na rzecz lokalnej społeczności, jak i traktowanie działalności kulturalnej jako istotnej wartości dodanej, podwyższającej wartość prowadzonego przedsięwzięcia spoza kultury sensu stricto.

Laureaci i laureatki konkursu ALTERGRANT otrzymują nagrodę finansową wysokości 4 tys. złotych. MPEK tworzy także filmy upowszechniające ich działania.

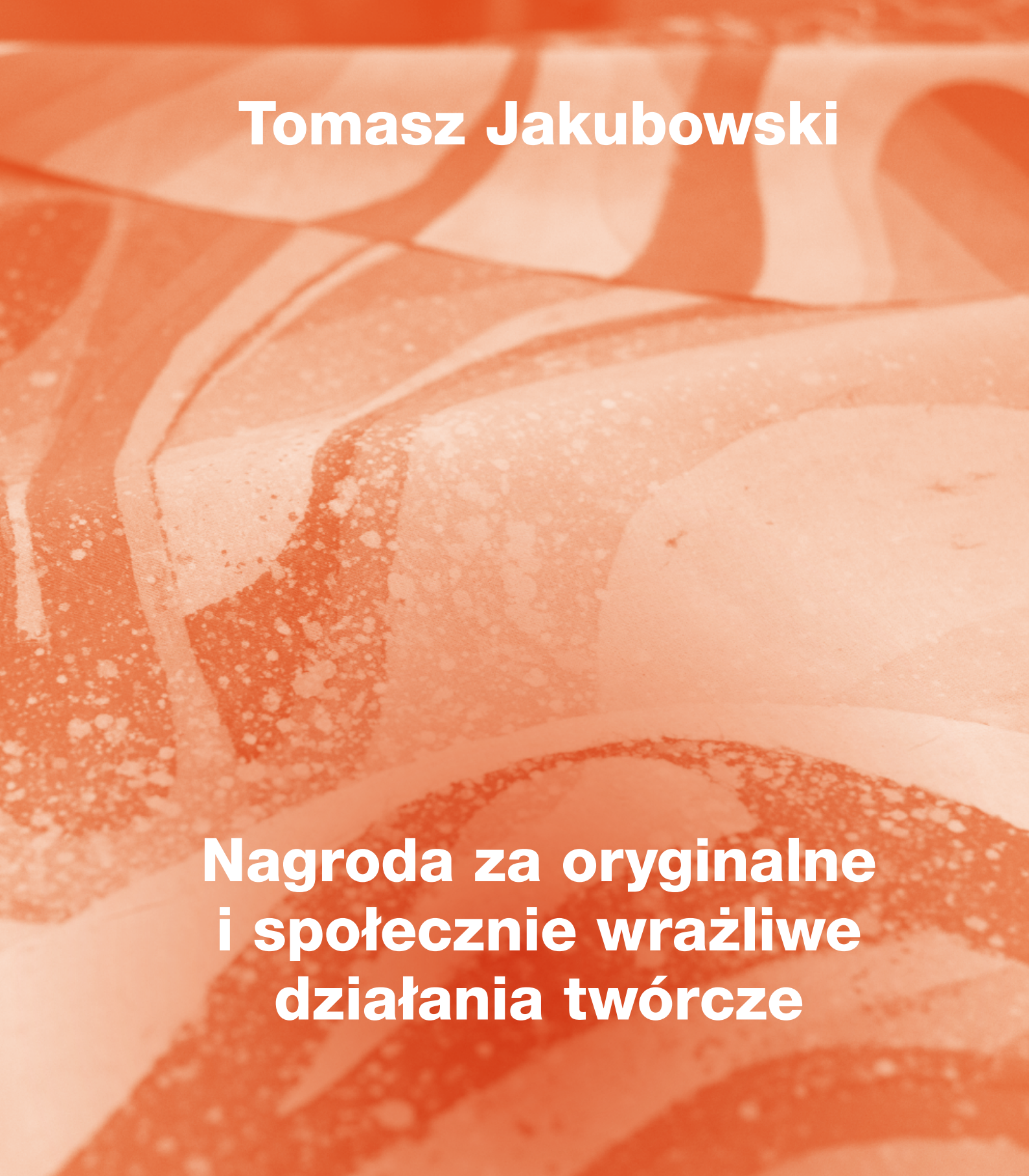
2019

**Nagroda
za Społeczne
Działania Twórcze**

Celem Nagrody Mazowieckiego Programu Edukacji Kulturalnej za Społeczne Działania Twórcze jest docenienie wyróżniających się osób, które działają ze społecznością lokalną przez sztukę. Przez inicjatywy społeczne rozumiemy nie tyle przedsięwzięcia nieodpłatne, co wspólne działania kulturalne o charakterze obywatelskim, angażujące wiele osób. Ważny jest również aspekt twórczy, uwalniający kreatywne potencjały mieszkańców i mieszkank województwa mazowieckiego.

Szczególnie cenimy przedsięwzięcia odwołujące się do lokalnych tradycji, wartości i praktyk, jednak przekraczające konwencjonalne sposoby uczestnictwa w kulturze. Liczy się aktywny udział członków i członkiń społeczności oraz docieranie do grup marginalizowanych. Kultura rozumiana jest przez nas jako narzędzie harmonijnego rozwoju społecznego. Ważnymi wartościami naszego Programu są też: otwartość, tolerancja i empatia.

Nagroda MPEK-u za Społeczne Działania Twórcze, podobnie jak objazdy studyjne, jest przyznawana w subregionach. W 2019 roku sześć nagród powędrowało do osób działających w subregionie ostrołęckim. Poniżej przedstawiamy laureatów i laureatki Nagrody.

Tomasz Jakubowski

**Nagroda za oryginalne
i społecznie wrażliwe
działania twórcze**

Tomasz Jakubowski

**Twórca Pracowni Batiku MAMUT,
muralista i współorganizator festiwalu
„Fabryka Światła” w Przasnyszu**

Tomasz jest z wykształcenia historykiem, archeologiem, a z zamiłowania i wykonywanego zawodu plastykiem. Od 2004 roku pracuje w Miejskim Domu Kultury w Przasnyszu, od 2006 roku zaś prowadzi Pracownię Batiku MAMUT, której jest pomysłodawcą. Choć pracownia działa w strukturach miejskiego domu kultury, funkcjonuje w dużym stopniu społecznie, z inicjatywy i środków osób, które ją współtworzą, czyli mieszkańców i mieszkanki miasta. MAMUT przygotowuje wystawy batiku w Polsce i za granicą, organizuje pokazy oraz warsztaty, współpracując z wieloma organizacjami partnerskimi. To pracownia otwarta i dostępna dla wszystkich, aktywna lokalnie, o czym świadczy gęsta sieć kontaktów w regionie. Tomasz przez osiem lat prowadził w MDK-u Galerię na Piętrze, a od 2011 roku animuje Klub Filmowy „Ale nakręcone”. Działa też jako muralista, projektując i wykonując wielkoformatowe malowidła w mieście i okolicy. Ma na koncie m.in. stworzenie w pobliskich Chorzelańskich dwóch murali o tematyce społecznej, wykonanych przez mieszkańców i mieszkanki miejscowości. Tomasz jest przasnyskim aktywistą kulturalnym – współpracuje z miastem przy organizacji festiwalu „Fabryka Światła”, poświęconego sztuce laserowej i Stanisławowi Ostoi-Kotkowskiemu. W 2016 roku otrzymał za działalność kulturalną honorowy medal imienia tego przasnyskiego twórcy.

Marzenia? Nowy dom dla MAMUTA

Tomasz Jakubowski ma trzy marzenia. Pierwsze to pomyślny remont zabytkowego budynku MDK-u w Przasnyszu, gdzie mieści się pracownia. Drugie to integracja środowiska twórców batiku w Polsce – choć sztuka ta wydawać się może egzotyczna, mamy też polskie tradycje batikowe. Tomasz marzy o stowarzyszeniu jednoczącym to ciekawe środowisko. Trzecie marzenie dotyczy rozwoju działalności muralowej w regionie – pomysłów nie brakuje.

A photograph of a group of people dancing at an outdoor community event. The scene is filled with people of various ages, some in traditional folk costumes. The background is decorated with long, vertical streamers hanging from trees. The overall atmosphere is festive and communal.

Joanna Turek

**Nagroda za twórczy
powrót do własnej
społeczności**

Joanna Turek

**Animatorka kultury i dziedzictwa
regionu, z którego pochodzi –
Kurpi Zielonych**

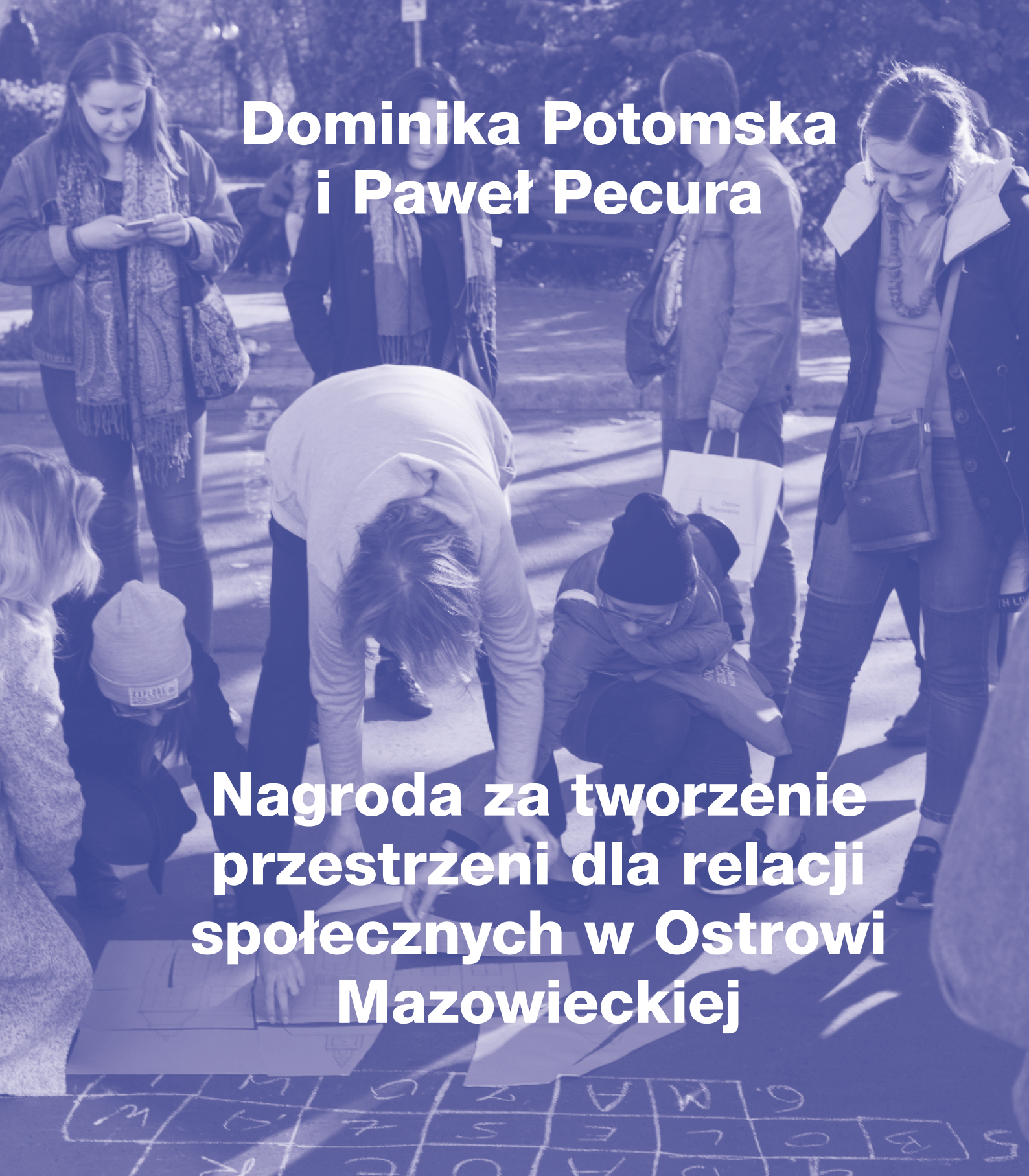
Joanna pochodzi z Wolkowych w gminie Myszyniec, a pracuje w Polskiej Organizacji Turystycznej w Warszawie, gdzie realizuje projekt „Polska zobacz więcej - weekend za pół ceny”.

We wrześniu 2019 roku zorganizowała w rodzinnej wsi trzydniowy festiwal-spotkanie pod nazwą „Kurpiowski Tabor – śladami Pawelczyka”. Tabor odbył się w domu nieżyjącego już, lokalnego muzykanta, udostępnionym Joannie przez rodzinę Pawelczyków. Czym charakteryzuje się tabor? To wydarzenie w pełni partycypacyjne, nie ma tu konwencjonalnego podziału na artystów i artystki oraz publiczność – wszyscy biorą w nim czynny udział poprzez taniec, naukę śpiewu, grę na instrumentach czy rzemiosło. Trzydniowy tabor okazał się lokalnym sukcesem. W mazowieckiej wsi pasjonaci muzyki tradycyjnej z całej Polski spotkali się z ciepłym przyjęciem serdecznych i skorych do zabawy mieszkanki i mieszkańców Wolkowych oraz okolicznych miejscowości.

Tabor to dopiero początek. Joanna przyznaje, że za sprawą współpracy wolkowskiej społeczności przy organizacji tego wydarzenia ma apetyt na więcej. Całonocna zabawa „na dechach” do muzyki kurpiowskiej granej na żywo, wysoka frekwencja, cudowny klimat, niezapomniane znajomości – to pokazało, jak wielki potencjał drzemie w dawnych nutach.

Marzenia? Ku kulturze żywej

Joanna marzy o tworzeniu sytuacji, w których muzyka i kultura Kurpi byłaby żywa, a nie zakonserwowana w muzeum czy na scenie. Chciałaby odkurzyć w pamięci najstarszego pokolenia kolorowe wspomnienia młodości, a młodszymi pokazywać, nie trzeba być znawcą historii czy etnografii, czy działać w zespole ludowym, by doskonale bawić się przy muzyce tradycyjnej – ta, zdaniem Joanny, grana z serca i dla ludzi, nigdy się nie starzeje. Wiwat Kurpie, regionalność to wartość!

**Dominika Potomska
i Paweł Pecura**

**Nagroda za tworzenie
przestrzeni dla relacji
społecznych w Ostrowi
Mazowieckiej**

Dominika Potomska i Paweł Pecura

**Duet animatorów kultury i społeczników
działających na rzecz miasta, inicjatorzy
ogrodu społecznego „Skwerek
Obfitości”**

Dominika na co dzień pracuje z osobami starszymi w brokowskim klubie seniora. Prowadzi również grupy teatralne, w które zaangażowane są dzieci, młodzież i dorośli, a także organizuje animacje dla najmłodszych.

Paweł pracuje w starostwie powiatowym i zasiada w ostrowskiej radzie miasta. Jest członkiem wielu stowarzyszeń i doktorantem Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Dodatkowo zajmuje się pozyskiwaniem funduszy unijnych.

Razem tworzą zgrany duet animatorów, których połączyła miłość do działań na rzecz mieszanek i mieszkańców Ostrowi Mazowieckiej i innych pobliskich miejscowości. Wspólnie zrealizowali szereg projektów, których celem było zintegrowanie i włączenie w działania społeczne mieszkańców miasta oraz zwiększenie dostępności kultury. Do najważniejszych przedsięwzięć zaliczają Ostrowską Grę Miejską, utworzenie ogrodu społecznego „Skwerek Obfitości”, akcje społeczne Żywa Ulica i Ulica Święta, a także realizację autorskich musicali „Kryptonim Druh” i „Ramie w ramie ku niepodległości”.

Marzenia? Antidotum na troski ostrowskiej społeczności

Bardzo ważni są dla nich ludzie, którzy żyją wokół nich, dlatego pragną kontynuować zainicjowane działania. Dzięki otwartości oraz chęci mieszanek i mieszkańców udało im się stworzyć zespół, który chętnie angażuje się w tworzenie nowej rzeczywistości społecznej poprzez organizację wydarzeń kulturalno-edukacyjnych. Jako animatorzy czują się lekarzami dusz i szukają antidotum na troski i wyzwania ostrowskiej społeczności.

A group of approximately 20 people, including men, women, and children, are posing for a group photo. They are standing in front of a large, light-colored statue of a unicorn. The unicorn is standing on its hind legs, facing left, with its front legs raised. The group is arranged in several rows, with some people standing on the unicorn's base. The background shows a wooden building on the left and a tall, thin pole on the right. The entire image has a teal color overlay.

Maria Weronika Kmoch

**Nagroda za aktywność
obywatelską, pasję
badawczą i siłę sprawczą**

Maria Weronika Kmoch

**Historyczka z wykształcenia,
pasji i zawodu, regionalistka
oraz działaczka społeczna**

Na co dzień pracuje w jednym z warszawskich liceów, ale jej działalność społeczna związana jest z regionem, z którego pochodzi. Od dziecka pasjonowała ją kultura kurpiowska – przez sześć lat należała do Kurpiowskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Jutrzenka” w Jednorozcu. Obecnie zajmuje się badaniem historii i dziedzictwa Kurpi oraz powiatu przasnyskiego – w szczególności rodzinnej gminy Jednorzec. Prowadzi bloga „Kurpianka w wielkim świecie”, pisze artykuły i książki.

Działania społeczne w ramach Stowarzyszenia „Przyjaciele Ziemi Jednorzeckiej”, Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Przasnyskiej, Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Krasnosielckiej i innych organizacji, do których należy, opiera głównie na historii regionalnej. Organizuje pokazy filmowe i wycieczki rowerowe śladem przydrożnych kapliczek, opiekuje się archiwum społecznym w gminie Jednorzec, popularyzuje historię lokalną i miejscowe dziedzictwo w mediach społecznościowych. Bierze udział w pracach nad plenerowymi wystawami zdjęć historycznych oraz w przygotowaniach publikacji regionalnych. Prowadzi również w szkołach zajęcia o historii lokalnej, organizuje konkursy wiedzy i fotograficzne. Wszystko po to, aby zachęcić mieszkanki i mieszkańców do poznania swojej okolicy.

Marzenia? Lokalne dziedzictwo w wielkim świecie

Jako pasjonatka lokalnej historii Maria marzy o archiwum społecznym gminy Jednorzec na portalu OSA (Otwarty System Archiwizacji). Ma również nadzieję, że uda się ożywić kulturę lokalną przez sięgnięcie m.in. do dawnych wzorów kurpiowskich w stroju, gwarze czy kulinariach. Pragnie też wzmocnić przekaz informacyjno-promocyjny historii i dziedzictwa Kurpi Białych, aby zyskały na rozpoznawalności jak Kurpie Zielone.

Jako działaczka społeczna poszukuje nowych wyzwań – szczególnie tych związanych z działaniami międzypokoleniowymi oraz współpracą międzysektorową i między organizacjami pozarządowymi.

Kontynuatorki Tradycji

**Nagroda za
międzypokoleniową
odpowiedzialność
i zapewnienie ciągłości
kulturowej**

Kontynuatorki Tradycji

Międzypokoleniowa, żeńska grupa śpiewacza z Bandyś, praktykująca tradycyjne pieśni kurpiowskie

Pomysł utworzenia Kontynuatorek Tradycji zrodził się z potrzeby pielęgnowania więzi międzypokoleniowych dla zachowania ciągłości przekazu dawnych, tradycyjnych pieśni kurpiowskich.

Wszystko zaczęło się od projektu „Kontynuatorki Tradycji – Bandysionki i uczennice – meloterapeutyczne spotkania śpiewacze”. Jego autorką i opiekunką merytoryczną była Olga Stopińska. Wspierali ją Fundacja Magiczne Kąty oraz Mazowiecki Urząd Marszałkowski. Seniorki z zespołu Bandysionki pełniły w projekcie rolę nauczycielek śpiewu i tradycji kurpiowskiej, Olga Stopińska – meloterapeutki i nauczycielki emisji głosu, a młode pokolenie dziewczyn z Bandyś i Czarni – uczennic. W listopadzie 2018 roku, po zakończeniu projektu, uczestniczki postanowiły spotykać się nadal i tak powstała międzypokoleniowa, żeńska grupa śpiewacza Kontynuatorki Tradycji z Bandyś, praktykująca pieśni kurpiowskie pochodzące z przekazu ustnego w dawnej, surowej manierze wykonawczej.

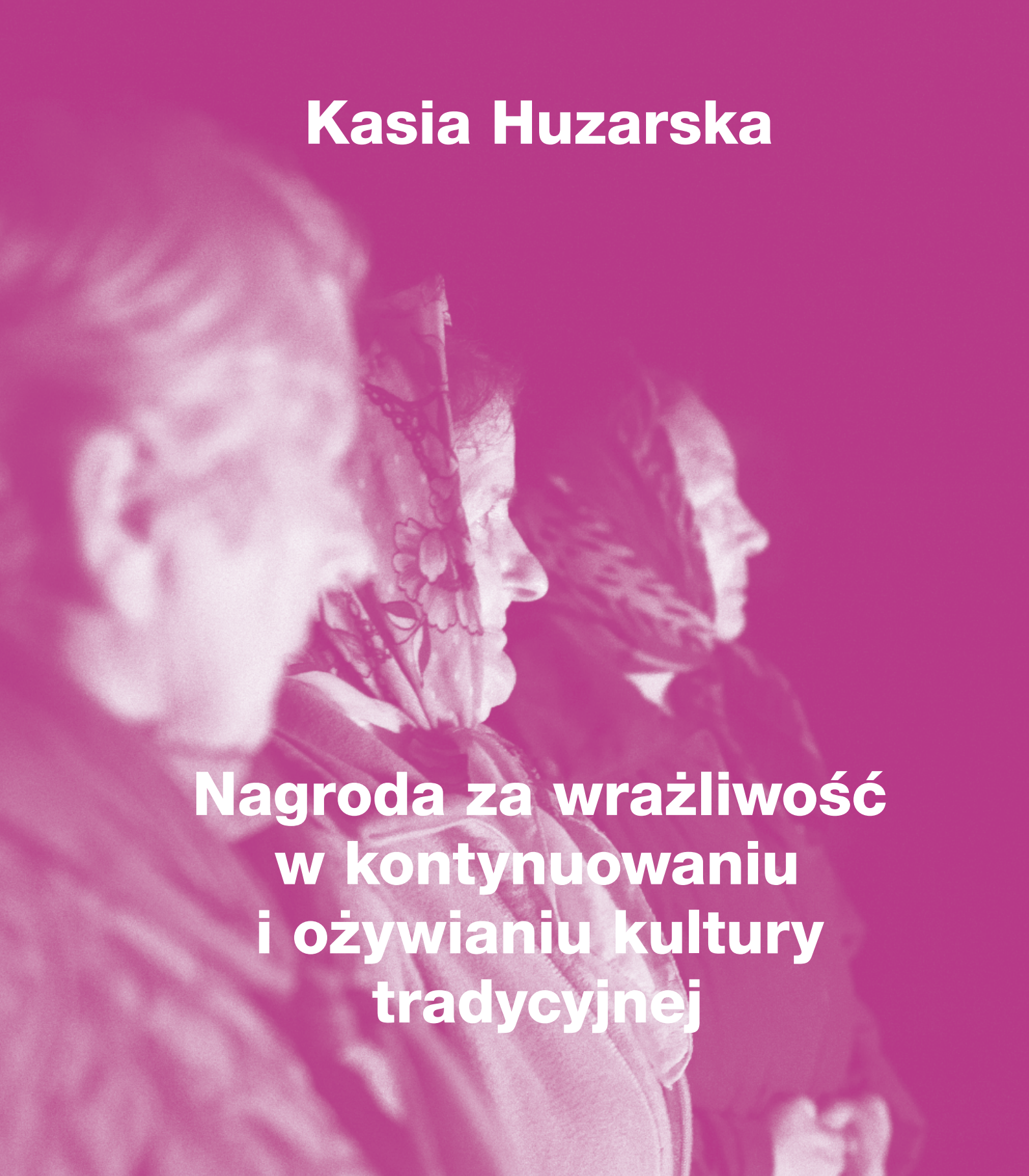
Śpiew Kontynuatorek towarzyszy przede wszystkim lokalnym wydarzeniom o charakterze społecznym. Zapraszane są również do udziału w ogólnopolskich wydarzeniach dedykowanych muzyce i kulturze tradycyjnej, takich jak Festiwal Wszystkie Mazurki Świata czy Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym.

Dziś młodszą część grupy tworzą wnuczki pani Marianny Kuty – Ewelina i Karolina, Karolina Zapadka (ze wsi Bandyse) oraz Agnieszka Samsel i Idalia Dawidczyk (ze wsi Czarnia).

Marzenia? Niech idą w świat i dają przykład innym

W niedalekiej przyszłości dziewczęta myślą o poszerzeniu składu i usamodzielnieniu się. Nauczycielki kibicują temu pomysłowi. Śpiewaczki seniorki będą młode wspierać „tak długo jak starcy sił” i są ze swoich „dziewczaków” bardzo, bardzo dumne.

Marzeniem założycielki grupy jest, aby idea Kontynuatorek Tradycji znajdowała oddźwięk w życiu codziennym i rozprzestrzeniała się na inne wsie regionu.

A photograph of three women in traditional Polish folk costumes, including headscarves and aprons, standing in profile against a dark background. The image is overlaid with a semi-transparent magenta filter.

Kasia Huzarska

**Nagroda za wrażliwość
w kontynuowaniu
i ożywianiu kultury
tradycyjnej**

Kasia Huzarska

Naukowo zajmuje się oceanologią, zawodowo - grafiką, a z zamiłowania - muzyką i kulturą tradycyjną. Wraz z mężem Sewerynem prowadzi Stowarzyszenie Trójwiejska

Na Kurpie trafiła 10 lat temu. Wtedy też poznała muzyczne tradycje regionu i lokalne śpiewaczki. Ponoć wszystko zaczęło się w kuchni u jednej z Bandysionek, Bronisławy Świder. Jak mówi Kasia, „przez tę kuchnię zdecydowanie przebiega oś całego świata”. W ramach Stowarzyszenia Trójwiejska wspólnie z mężem Sewerynem przemierza ponad 300 kilometrów na Kurpie, by zbierać pieśni i melodie. Organizują też potańcówki - „muzyki” i warsztaty śpiewu oraz popularyzują kulturę kurpiowską poza regionem. „Jakoś nigdy nie myśleliśmy o sobie jako o animatorach – chcemy po prostu być z ludźmi, z którymi łączy nas przyjaźń i zamiłowanie do tradycji, głównie muzycznych, śpiewaczych i tanecznych”, przyznaje. Starają się zawsze współtworzyć i wspierać w działaniach lokalnych, a nie przejmować inicjatywę. Swoje aktywności skupiają na tym, co pomaga szerzyć zamiłowanie i poszanowanie dla tradycji oraz rozpalać chęci do jej kultywowania, do odbudowy transmisji międzypokoleniowej.

31

Marzenia? Długie trwanie

Kasia uważa, że w stałości jest metoda. To właśnie długofalowe działanie pozwala nie tylko przywracać pamięć o starych tradycjach, ale także sprawiać, by były żywe i wciąż praktykowane. Z tym związane są także jej plany. „Moje marzenia? Aby wszystko, co robimy na Kurpiach, mogło spokojnie kolejne dekady funkcjonować bez nas. Aby ludzie młodzi czuli, że tradycja to część ich życia codziennego, która umiejscawia ich w czasoprzestrzeni. Taka, która daje im dumę z tego, kim są i jak przebogate dziedzictwo do nich należy”.

Kim jesteśmy?

dr Anna Świętochowska

Pełnomocniczka ds. MPEK-u, doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Interesuje się polityką kulturalną, związkami kultury i rozwoju oraz teorią organizacji. Pianistka – pedagogożka i kompozytorka muzyki do spektakli teatralnych.

dr Maja Dobiasz-Krysiak

Ekspertka ds. merytorycznych MPEK-u, antropolozka kultury, edukatorka i animatorka kultury. Wzmacnia i wspiera animatorki i animatorów oraz edukatorki i edukatorów kulturowych.

Miriam Kołak-Pleśniak

Ekspertka ds. komunikacji MPEK-u, absolwentka kulturoznawstwa – wiedzy o kulturze związana z branżą mediów społecznościowych, portali internetowych oraz promocją instytucji kultury.

Norbert Prózniewski

Koordynator MPEK-u, kierownik Działu Edukacji w Mazowieckim Instytucie Kultury. Swoją pasję do tańca ludowego realizuje jako choreograf i instruktor.

Gdzie nas znajdziecie?

Na Facebooku:

Mazowiecki Program Edukacji Kulturalnej

facebook.com/mazowieckiprogramedukacjikulturalnej

Na profilu:

- prezentujemy ciekawe społeczne działania twórcze z województwa mazowieckiego;
- pokazujemy kulisy pracy nad Programem;
- informujemy o aktualnych inicjatywach i naborach, dzielimy się inspiracjami;
- prezentujemy cykl Animator/Animatorka Tygodnia.

Strona internetowa:

mazowieckieobserwatorium.pl/mpek

Napiszcie do nas:

mpek@mik.waw.pl

33

Operator główny

Finansowanie

MAZOWIECKI
INSTYTUT
KULTURY

JEDNOSTKA
ORGANIZACYJNA
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO

 Mazowsze.
serce Polski

PROGRAM FINANSOWANY
ZE ŚRODKÓW SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO

Teksty: Rada Programowa Mazowieckiego Programu Edukacji Kulturalnej
Redakcja i korekta: Małgorzata Leszko
Zdjęcia z objazdu po subregionie radomskim: Martyna Sobańska
Zdjęcie prezentujące „Tabor Kurpiowski – śladami Pawelczyka”: Jakub Szulc
Portrety laureatów oraz Rady Programowej: Kamila Szuba
Pozostałe zdjęcia: Piotr Piasta